

Aduna alaa to darii

– Wonnoo dōo ko laamdō.

O laamii laamu moyyū, leydi ndii fof ina yidi mo. Laamu ngonngu yani e laamu makko. O waraa, biyiiko dahaa. Oon sahaa biiddō oo ina yaara e duubi sappo. Ngel nawaa leydi ngonndi, angel yeeyee. Joom jawdi yii ngel soodi ngel, wadi ngel gaynaako pucci, yidi ngel, horsini ngel. Oon naamnii ngel holno ngel wi’etee.

Ngel wii : « Mbi’eteemi ko “Aduna-Alaa-To-Darii”. »

Wonnoo joom jawdi oo jibinaani, wadi ngel no afo mum nii. Be ngoori noon haa joom jawdi oo jawdi mum taayi, wonti baasdo, be mbadti remnaade e ligganaade yimbe ina njoba be.

Aduna-Alaa-To-Darii wii : « Baaba, jooni jawdi men gasii, midā yidi dannaade. » Baaba oo wii : « Njidfaa ko dogde. » Aduna-Alaa-To-Darii wii : « Alaa, miin mi anndaa hay gooto so wonaa aan. Kala to njaami, ma mi artu haa dōo. Eden njoginoo jawdi, jooni jawdi men gasii. Accu mi dānnoo. »

Baaba oo yeeyi mbabba mum ngoota heddorinoo, hokki mo. O wii : « Yah, baaba, yoo Alla wad jaanyde. » Aduna-Alaa-To-Darii yehi.

Nde laamu baaba makko fusnoo, baaba oo waraa, kanko o dahaa ndee, watulaabe baaba makko ndarniti laamu nguu, be kalfini laamu nguu gooto e mabbe. Kalfinaado laamu nguu wii : « Midā jogoo laamu nguu ha nde njiiden biyiiko fof tottiten dūm laamu baaba mum : eden nganndi ko o dahaado, kono o waraaka. » Kambe jagge bee fof, be kawri e duum.

Aduna-Alaa-To-Darii ina yaha e leydeele, haa ari e leydi baaba mum laaminoo ndii. Omo reenoo innde sehil baaba makko jaati, o naamnii oon. O wi’aa ko wuro Kaari. O yehi ngoon wuro, o naamnii galle oon, o hollaa. O yettii galle oon, o naamnii : «Baaba Kaari, ko dōo woni ? » Yimbe galle oo mbii : « Baaba Kaari, won sagata naamnotodō ma. » Oon wii : « Yo o ar gaay. »

O ari, be calmondiri haa sadi joofi. oon wii e bernde mum : « Ndaw ko haawnii... Yimbe dey ina nannda ! » Oon wii : « Holno mbi’etedaa ? » O wii : « Ko Kaari bii Kaari. » Oon wii : « Ko laamdō Kaari jibin-maa ? Wettu juude maa. » O wetti newe makko e juude mawdō oo.

Oon ina reenoo nde o woni cukalel ndee, kural meedii gaanyde mo. Oon wii : « Adā anndi ko gaany-maa dōo ? » O wii : « Alaa. » Oon wii : « Ko aan tigi woni bii laamdō Kaari. Ndeen, miin e baaba maa, hamin njeewta, adā fija sara amen, adā jogii kural, ngal tufi e newre maa, bannge nyaamo. Midā anndi hay so sellii, maande ndee heddoto. » Mawdō oo wii mo : « Joodō. »

O joodii. Oon yehi haalani sehillaabe baaba makko tigrigi, o wii : « Bii laamdō men artii. »

Been ngari. Nde njii mo tan, hay gooto naamnaaki goddō oon, be mbii ko kanko tigi, o hobbitaa tan ko e baaba makko. Been mbii : « Jooni, mooften mo, nodden batu, leydi ndii fof tawee, njaltinen mo.

Janngo mum, been noddī batu, leydi ndii fof ari. Batu feṇaa. Yimbe fof njoodii. Mawdō laamu baaba makko oo ummii darii, o wii : « Nde konu yani e leydi men hee, laamdō men waraa, biyum dahaa, mbiiden eden ndarnita laamu nguu ha nde njiiden biyiiko fof. Jooni biyiiko artii. »

Heen gooto yehi suudu yaltini mo. O darii hakkunde batu oo tan, yimbe ɓee fof kaftii ndarii. Be mbii : « Oo tigi woni biyiiko, so a yi'ii, a naamnotaako. »

Kalfinaado laamu nguu wii : « Haadi en njiitii biyiiko, tottiten mo laamu baaba makko. Baaba makko, enen fof eden njidi dum. So o ronii neddaagal baaba makko ngal, leydi men welan. »

O fiilaa lefol laamu, o wonti laamdo.

Coodnoodo mo oo joodiima ko juuti nanaani dille makko, abii mo. Wuro fof o ari, o laakna mo. O wi'a : « Biyam ina majjiri mi, omo wi'ee Aduna-Alaa-To-Darii. » Yimbe mbi'a mo : « Hee baaba, ndee innde, min nganndaa nde ! » O ɓenna wuro wonngo. Omo laakna biyiiko oo ha o ari e laamorgo mum. Omo joodii hakkunde batu tan, haa coodnoodo mo oo felti doon. O wii : « Noddanee kam oya mawdo gorko. »

Oon noddaa, ari. O wii : « Baaba, ada anndi mi ? » Mawdo huli wii : « Alaa. » O heftinii mo. Kono o hulii. Mawdo oo wii : « Yaafo mi, baaba. Ndaartanmi ko biyam gooto, ina majjiri mi. » Laamdo wii : « Biya oo no wi'etee ? » Mawdo oo wii : « O wi'etee ko Aduna-Alaa-To-Darii. » Laamdo wii : « Nawee mo galle, ndokkon mo suudu, teddinon mo. » Mawdo nawaa galle laamdo.

Hiiri. Laamdo hooti galle mum. O yettii, o salmini mawdo oo haa sadi joofi. O wii : « Baaba, mbiidaa a anndaa kam ? » Mawdo wii : « Alaa. » O wii : « Ada anndi mi, a hul tan. Ko miin wiino-maa, mbi'eteemi ko Aduna-Alaa-To-Darii. Duum firti, ko mi bii laamdo, laamu baaba am fusaa, ndahaami, njeeyaami, cooddaa mi, nde ngarmi e maa ndee, ko a galo, a waasii jawdi maa haa laabi, mbii-maa-mi midfa dannoo, njeeydaa mbabba maa ngoota keddorinodaa, dannoriimi.

« Mi artii e leydi amen, mi wadtaama laamdo, mi joodiima e jappeere baaba am. Sinno ko jogogal bonngal njoginodaa mi, so mi yi'ii ma hannde, mi warete. Kono, njogidaa mi ko jogogal moyyal, no biya nii. Jooni, jango, ma mi noddu batu. So mi noddii yimbe ɓee fof ngarii, ummodaa, piyaa mi hello e hakkille. So yimbe ɓee nanngii ma, mbi'aa oo ko maccudo am, mo coodnoomi. Ma mi wii ko goonga. So habe njidi mi, yo ɓe coodtam. So ɓe njidaa kam, mi rewa e maa. Hoto hul. »

Weeti. Laamdo noddii batu. Batu joodii. Mawdo oo ummii juuwi yimbe ɓee fof ha o yettii laamdo, tan o fiyi dum hello e hakkille pat ! Tan yimbe ɓee nanngi mo : « Oo kay, ko bondo needi koy ! Ada fiya laamdo ? » Mawdo oo wii : « So o laamdo, miin mi anndaa. Nganndumi tan ko miin soodi mo, o majjirii kam dui duubi tati. »

Laamdo ummii darii, o wii : « Ngaccee mo. Ko o haali koo, ko goonga. So ofon njidi mi, coodtee kam. So on njidaa kam, mi rewa e makko. Nde ndahaami ndee njeeyaami, ko kanko soodi mi. O naamii mi no mbi'eteemi, mbii-moo-mi, mbi'eteemi ko Aduna-Alaa-To-Darii. Duum ko jangde Aduna. »

Doon e doon, jawdi renndinaa, gila e pucci ha e na'i e kanje, renndinaa haa heewi, mawdo oo hokkaa. Laamdo oo wii : « Naw, baaba, nguurdaa. Miin, hay huunde bonaani e laamu am. »